

DARBININKAS

Vol. LXXXVII, Nr. 1 (11)

341 Highland Blvd, Brooklyn, NY 11207

January - Sausis, 2003

KALĖDINĖ ŠVENTĖ MAIRONIO LITUANISTINĖJE MOKYKLOJE NEW YORKE

S. Kungys

New Yorko Maironio lituanistinėje mokykloje, kuri yra įsikūrusi Viešpaties Atsimainymo parapijoje Maspeth, NY, 2002 m. gruodžio 14-oji buvo neįprasta diena. Nors mokiniai laiku rinkosi į mokyklą, tačiau jautėsi šventinė nuotaika ir buvo aišku, kad pamokų nebus, nes tą dieną mokykloje vyko Kalėdų šventė. Buvo sunku atpažinti bėgiojančius mokinius, kurie staiga pavirto nykštukais, kepėjais, dovanų vyniotojais ir kitokiais herojais. Ryte visi tik ruošėsi programai, puošdami eglutę, tvarkydami vaišių stalą, repetuodami. Prieš vidurdienį, kai į salę susirinko tėveliai ir svečiai, kurių tarpe buvo Lietuvos gen. konsulas New Yorke dr. R. Morkvėnas bei Maspetho parapijos kunigai: klebonas James T. Rooney ir vikaras Vytautas Volertas, šventė prasidėjo. Pirmiausia programėlę išpildė žemesnių klasių mokiniai, šimtmečiu

nusikeldami į Lietuvos praeitį, jie priminė to meto žinomas kalėdines giesmeles, žaidė žaidimus ir rodė kalėdinius burtus bei pokštus. Jaunuosius atlikėjus paruošė mokytojos Aušra Aleliūnaitė-Covalesky ir Birutė Moclienė. Tada programą tęsė patys mažiausieji mokyklos vaikučiai kartu su tėveliais. Drauge jie padainavo dainelę apie Kalėdų Senelį, kad jis neužmirštų ateiti it atnešti dovanų. Po jų sceną užvaldė modernios muzikos ir šviesų žaismas. Pakyloje pasirodė vyresniųjų klasių mokiniai su moderniu kalėdiniu vaidinimu, kurį paruošė Gintarė Bukauskienė, Mindaugas Blaudžiūnas ir Artūras Jautakas. Didelis vaišių stalas jau buvo seniai paruoštas, tai po mokinių vaidinimo sekė skanioji ir saldžioji šventės dalis. Buvo ir sveikinimų. Sveikinimo žodį tarė bei mūsų

(nukelta į 14 psl.)

Maironio lituanistinės mokyklos New Yorke mokiniai švenčia Kalėdas Viešpaties Atsimainymo par. salėje, Maspeth, NY; Kalėdų Senelio kairėje - Lietuvos gen. konsulas New Yorke dr. Rimantas Morkvėnas nuotr. Viktoro Loros

Lvykiai Lietuvoje

2002 m. gruodžio 13 d. sušauk-tame visuotiniame Lietuvos Rašytojų sąjungos suvažiavime paskelbtą dvi-dešimto amžiaus rašytojų dešimtuką išrinko patys rašytojai. Iš 130 ap-klaustųjų dalyvavusių rašytojų 86 į pirmą vietą iškėlė poetą Justiną Mar-cinkevičių.

Elta

Lietuvos Nacionalinių kultū-ros ir meno premijų komitetas gruodžio 9 d. paskelbė devynis meni-ninkus, už žymiausias pastarųjų pen-kerių metų darbus pelniusius 2002 m. Nacionalines kultūros ir meno premi-jas. Poetas Kornelijus Platelis apdo-vanotas už eilėraščių knygą "Atos-lūgio juosta", rinktinis eilėraščių anglų kalba "Snare for the Wind" ir 2002 m. poezijos vertimus iš anglų kalbos. Rašyt. Jonas Mikelinskas - už grožinės kūrybos ir eseistikos kny-gas "Ave, libertas! (2001), "Žmogaus esmė" (2001), "Žmogus ir jo legen-da" (2002). Dail. Arvydas Každailis apdovanotas už Petro Duisburgiečio "Prūsijos žemės kronikos" iliustraci-jas ir heraldikos kūrinius. Saksofoni-ninkas Petras Vyšniauskas premiją gavo už kūrybinę ir pedagoginę veik-lą ir Lietuvos muzikinės kultūros skleidimą pasaulyje. Dokumentinio kino režisierius Audrius Stonys apdovanotas už drąsios kino kalbos eksperimentus ir originalią šių dienų tikrovės analizę trumpo metražo fil-muose. Violončelininkas Davidas Ge-ringas premiją gavo už pastarųjų 5 m. kūrybos veiklą, propaguojant lietu-vių kompozitorių muziką. Teatro reži-sierius Oskaras Korniūšovas apdo-vanotas už šiuolaikinio teatro galimy-bių atnaujinimą 1998-2002 m. spek-takliuose. Kompozitorius Jurgis Juo-zapaitis apdovanotas už muzikos kū-

rinius. Dail. Robertas Antinis pre-miją gavo už paminklą Romui Ka-lantai "Aukos laukas" Kaune ir kū-rinius neregijų tema.

Elta

Per dvidešimt metų Lietuvos gyventojų, turinčių aukštąjį išsi-lavinimą, padaugėjo dvigubai ir tūk-s-tančiui 10 metų bei vyresniųjų šalies gyventojų pernai teko 126 aukštąjį išsilavinimą turintys asmenys. Taip teigiama naujausiuose 2001 m. atlik-to visuotinio Lietuvos gyventojų su-rašymo rezultatuose, kuriuos paskel-bė statistikos departamentas. Per surašymą 2,92 mln. asmenų (94,9% visų 10 metų ir vyresniųjų gyventojų) nurodė, kad turi aukštąjį, vidurinį, pa-grindinį ar pradinį išsilavinimą. Aukš-tąjį išsilavinimą turi 388,5 tūkst., aukštesnįjį – 594,9 tūkst., vidurinį – 835,7 tūkst., pagrindinį – 461 tūkst., pradinį – 640,6 tūkst. Lietuvos gy-ventojų. Pradinio išsilavinimo neturi 141,8 tūkst. asmenų, savo išsilavi-nimo nenurodė 14,4 tūkst. gyventojų. Gyventojų surašymo duomenimis, Lietuvos gyventojų išsilavinimo lygis sparčiai augo. Per du dešimtmečius sparčiausiai išaugo gyventojų su aukštesniu išsilavinimu dalis. Ji nuo surašymo 1979 m. padidėjo 9 procentiniais punktais iki 19,3%. Asmenų su aukšt. išsilavinimu dalis išaugo dvigubai – 6,5 procentinio punkto iki 12,6%, viduriniu išsilavini-mu – 12,5 proc. punkto iki 27,2%. Gyventojų su pagrindiniu išsilavini-mu dalis per dvidešimtmetį sumažėjo iki 15%, su pradinio išsilavinimu – iki 20,8%. Per 2001 m. vykusį surašymą mieste buvo 85,8% baigusį aukštąjį ir 73,3% aukštesnįjį mokslą. Kaime gyveno 14,2% baigusį aukš-tąjį ir 26,4% baigusį aukštesnįjį mokslą. Baigusiujų aukštąjį ir aukš-tesnįjį mokslą santykis mieste ir kai-me išliko gana stabilus ir per pasta-ruosius dešimtmečius mažai pasikei-tė. Statistikos departamento teigimu, nagrinėjant duomenis išryškėja regioniniai išsilavinimo skirtumai. Geriausi gyventojų išsilavinimo rodik-liai yra Kauno rajono (13,8% gyven-tojų su aukštuoju išsilavinimu), Druskininkų (13,3%), Neringos (12,2%), Birštono (11,9%) ir Jona-

vos rajono (11,1%) savivaldybėse. Daugiausia išsilavinusių žmonių yra miestuose. Baigusį aukštąjį mokslą iš tūkstančio 10 metų ir vyresnio amžiaus asmenų Vilniuje buvo 233, Kaune 207, Palangoje 180, Visagine 157, Klaipėdoje 144, Šiauliuose 131, Alytuje 124 ir Panevėžyje 121 gy-ventojas. Anot surašymo rezultatų, neraštingų buvo 10,3 tūkst. arba 0,3% visų 10 metų ir vyresniųjų gy-ventojų. Kaip ir 1989 m., neraštingi buvo turintys fizinę ar protinę negalią asmenys. Per Lietuvos valstybės gyventojų surašymą, vykusį 1923 m., buvo surinkti duomenys apie raštin-gus (mokančius skaityti ir rašyti bet kokia kalba) ir pusiau raštingus gy-ventojus (mokančius tik skaityti ar tik pasirašyti savo pavardę). Tokių gyventojų buvo daugiau kaip 1,1 mln., arba 67,4% visų 10 metų ir vyresniųjų gyventojų. Vėliau gyventojų raštingumas nuolat kilo. 1959 m. surašymo duomenimis, raštingi buvo 98,5% 9-49 metų amžiaus gyventojų, 1989 metų - 99,7 % gyventojų. Di-džiausias neraštingumo lygis pagal tautybę buvo čigonų. Tūkstančiui 10 metų ir vyresniųjų čigonų tautybės gyventojų teko net 31 neraštingas asmuo.

BNS

Lietuvos nuolatinis atstovas Jungtinėse Tautose (JT) amba-sadorius Gediminas Šerkšnys gruo-džio 12 d. New Yorke pasirašė pro-tokolą prieš neteisėtą šaunamųjų ginklų, jų dalių bei šaudmenų gamybą ir prekybą jais. Protokolas nustato vieningus šaunamųjų ginklų, amu-nicijos sąvokas, įtvirtina įsipareigo-jimus parengti ir priimti norminius aktus, kurių reikia norint konfiskuoti nelegalius šaunamuosius ginklus, šaudmenis ir kita, taip pat siekiant užkirsti kelią nelegaliai jų gamybai bei prekybai, griežtai įtvirtina šaunamųjų ginklų žymėjimo, bendrus jų importo, eksporto ar tranzito reikalavimus. Protokolas įsigalios praėjus 90 dienų nuo tada, kai JT gen. sekretoriui bus įteiktas 40-asis ratifikacinis raštas. Šiuo metu protokolą yra pasirašiusios 49 valstybės, įskaitant Lietuvą, o ratifikavusios - trys.

BNS

Ką pasėjai, tą ir pjausi...

"Kodėl Dievas leidžia pasauliui tokius žiaurumus, kaip rugsėjo 11 d. teroristiniai įvykiai New Yorke?" – neseniai buvo paklausta Billy Graham duktė Anne Graham CBS laidoje Early Show.

Anne Graham davė įžvalgų ir giliai išmąstyta atsakymą, kurio laisvą vertimą čia pateikiame mūsų skaitytojams.

- Aš manau, kad Dievas, kaip ir mes, yra nuliūdęs dėl žiaurių įvykių. Ramiai pagalvokime: juk mes metų metais kartojome Dievui: išeik iš mūsų mokyklų, nedalyvauk mūsų vyriausybėje, dink iš mūsų gyvenimo... Dievas juk išklauso žmonių prašymų, tai Jis ilginiui padarė tai, ko žmonės pageidavo... išėjo... Kodėl dabar mes laukiame ir tikimės Jo palaimos, Jo globos? Juk mes patys esame Jį išvarę...

Dabar, po žiauriausių teroristinių išpuolių, po šaudymų mokyklose Ann Graham mano, kad visos blogybės prasidėjo senai, tada, kai Madelaine Murray O'Hare protestavo prieš maldą mūsų mokyklose... Ir mes tam pritarėm.

Tada kažkas kitas pageidavo, kad mokyklose nebereikia Biblijos skaitymo, nes Biblija sako – nežudyk, nevok, mylėk savo artimą kaip pats save... Ir mes pritarėm.

Vėliau vaikų daktaras Benjamin Spock mokino – nebausk savo vaikų, kai jie neklauso, kai jie blogai elgiasi, nes jų besiformuojanti asmenybė gali būti iškreipta, jų bręstantis savigarbos jausmas gali nukentėti... Manėme, kad ekspertas žino, ką kalba (dr. Spock sūnus nusižudė...). Ir mes tylėjome.

Tada vėl kažkas pasiūlė, kad nei mokytojai, nei prižiūrėtojai mokyklose nedrausmintų mokinių, kai šie nusižengia. Juk reikia vengti blogos reklamos mokyklai, reikia vengti teismų! Mes tylėjome.

Tada vienos mokyklos direktorius tvirtino – berniukai liks berniukais, jie vis tiek darys, ką jie nori daryti. Todėl geriau mokyklose dalinkime jiems prezervatyvus, kiek tik jie nori; tada nereikės pranešinėti apie tai tėvams... Ir mes tylėjome.

Kažkas pasiūlė spausdinti žurnalus su nuogų moterų gašliomis fotografijomis ir pavadinti jas meno kūriniais, moters kūno grožio įvertinimu. Mes tylėjome.

Vėliau kitas nuogo kūno garbintojas grožio įvertinimą išvedė dar toliau, pradėdamas spausdinti gašlias nuogų vaikų fotografijas, net įvesdamas jas į internetą. Tylėjome mes ir čia, - juk tai konstitucinė žodžio laisvė...

Dabar žiaurūs teroristiniai išpuoliai New Yorke mus išbudino – staiga savęs klausiamo: kodėl mūsų vaikai neturi sąžinės, kodėl jie neskiria gėrio nuo blogio, kodėl jie žudo visai nepažįstamus, arba savo bendraklasius, ar patys nusižudo?

Jei ramiai ir giliai pamąstysime, atsakymą rasime: "Ką pasėjai, tą ir pjausi!".

Nesinori tikėti, kad žmonės, atstūmę Dievą, vis dar stebisi, kodėl pasaulis toks sugedęs? Kodėl žmonės tiki viskuo, ką rašo įvairiausia spauda, bet abejoja tuo, ką rašo Šv. Raštas? Kodėl vulgarūs ir begėdiški aprašymai laisvai sklinda kibernetikos sparnais, kai tuo tarpu bet kokios diskusijos apie Dievą mokyklose yra nutildytos?

Tegul tie baisūs teroro įvykiai mums primena, kad jie gali tęstis ilgai..., tol, kol mes žmonių nuomonėmis pasitikėsime daugiau, negu Dievo žodžiu. Gražinkime Dievą į savo gyvenimą!

POSĖDŽIAVO KRISTAUS PRISIKĖLIMO BAŽNYČIOS ATSTATYMO KOMITETAS

2002 m. spalio 3 d. pirmą kartą posėdžiavo naujai suformuotas 14 asmenų Kauno Kristaus Prisikėlimo bažnyčios atstatymo komitetas. Posėdyje dalyvavęs Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius savo sveikinimo žodyje linkėjo sėkmės ir Dievo palaimos. Jis sakė, kad tokios plataus užmojo statybos pasmerktos tęstis ilgus metus, turint galvoje dideles statybų išlaidas ir ribotas tiek miesto, tiek pačios Bažnyčios galimybes.

Komiteto pirmininkas, parapijos klebonas Vytautas Grigaravičius posėdžio dalyvius supažindino su esama statybos bei finansinių atsiskaitymų padėtimi, pateikė tolesnės statybos planus. Pasak pirmininko, yra būtina, kad rėmėjų, statybos rangovų pastangos ir indėliai susilauktų žiniasklaidos dėmesio ir būtų reikiamai išreklamuoti. Pastebėta, kad tariantis su miesto ir valstybės politikais, kultūros, verslo atstovais, vis labiau ryškėja būsima Prisikėlimo bažnyčios, kaip iškilaus architektūrinio paminklo, bendruomenės ir tautos vienybės išraiškos, o artimoje ateityje ir kultūros bei turizmo centro, vizija. Nutarta griežčiau valdyti statybos eigą, statybos darbų kontrolę pavedant bendrovei "Miestprojek-tas", o artimiausiu metu įsteigti viešąją įstaigą "Kristaus Prisikėlimo bažnyčia", patvirtinti įstatus, išrinkti valdybą ir stebėtojų tarybą.

Komiteto nariai vienbalsiai pritarė parapijos klebono Vytauto Grigaravičiaus 2003 m. sausio mėn. planuojamai kelionei į JAV, kur jis pakviestas Lietuvių Bendruomenės. Apsilankymo metu planuojama skleisti Prisikėlimo bažnyčios atstatymo svarbą, užmegzti naujus ryšius, rinkti aukas. Kelionės išlaidas apmoka kviečiančioji pusė.

Bažnyčios žinios Nr. 20

Lietuvių Fondo 40-ies metų sukaktuvinė šventė

Lietuvių Fondas šiais metais mini 40 metų veiklos sukaktį.

Tai sukačėiai paminėti Lietuvių Fondas surengė Prano Domšaičio tapybos, grafikos ir piešinių parodą, kurios atidarymas Pasaulio Lietuvių centre buvo spalio 26 d. Paroda tęsėsi iki lapkričio 27 d.

Lapkričio 9 d., šeštadienį, Pasaulio Lietuvių centre įvyko koncertas, pokylis ir Lietuvių Fondo premijos ir stipendijų įteikimas.

Šios šventės svečiai iš toli ir arti šeštadienį rinkosi į Pasaulio Lietuvių centrą. Šventės – pokylio programa buvo padalinta į dvi dalis – į koncertą ir balių. Koncertas, kurį atliko Lietuvos Nacionalinės Filharmonijos Valsstybinis Vilniaus styginis kvartetas, vyko Lietuvių Fondo salėje. Išsipuošę pokylio svečiai rinkosi į žvakidėmis ir rožėmis išpuoštą salę. Šventės svečiai turėjo išskirtinę progą išklausyti ir gėrėtis neeiliniu koncertu. Styginis kvartetas atliko Juozo Naujalio, Beethoveno ir Mozarto kūrinius. Tai buvo tikra dvasinė puota. Šis kvartetas pagarsėjęs ne tik Lietuvoje, bet ir plačiame pasaulyje.

Po koncerto šventės svečiai persikėlė į Pasaulio Lietuvių centro didžiąją salę. Egzotinėmis gėlėmis ir žvakidėmis išpuošta salė kvietė visus atgaivai ir pabendravimui. Prie scenos, salės viduryje, su viršuje degančia Lietuvių Fondo liepsna, puikavosi didžiulis pyragas, papuoštas 40-čia žvakučių, ir didžiulis raguolis. Šventėje dalyvavo apie 360 svečių. Pokylio programą pravedė Ramona Steponavičiūtė-Zemaitienė, kuri kalbai pakvietė Lietuvių Fondo steigėją dr. Antaną Razmą. Dr. Antanas Razma, dabartinis Lietuvių Fondo tarybos pirmininkas, džiaugėsi Fondo augimu. Pradėtas ir norėtas pradžioje surinkti milijonas šiandien pralenkė bet kokius lūkesčius, nes šiandien, praėjus 40 metų nuo Lietuvių Fondo įsteigimo, pagrindinis kapitalas siekia virš 15 milijonų dolerių. Nuo fondo gyvavimo pradžios iki dabar lietuvių reikalams išdalinta 11 milijonų

Lietuvių Fondo 40-ies metų jubiliejiniam pokylyje (iš k.): garbės konsulas Vaclovas Kleiza, Asta Kleizienė, valdybos pirm. Povilas Kilius, Rūta Kilienė, tarybos pirm. dr. Antanas Razma, Alė Razmienė, konsulas Giedrius Apuokas, Edita Apuokienė

dolerių, o jau trys metai iš eilės skiriama po milijoną dolerių. Artimoje ateityje tikimasi surinkti pagrindinio kapitalo 20 milijonų, kad būtų galima kas metai skirstyti po 2 milijonus dolerių.

Kun. Paliokas sukalbėjo maldą prieš vakarienę.

Visus svečius sveikino Lietuvos Generalinis konsulas Giedrius Apuokas. Jis perskaitė Lietuvos Respublikos prezidento Valdo Adamkaus sveikinimą.

LR konsulas Giedrius Apuokas pakvietė visus prisipilti šampano taurės ir pakelti jas už Lietuvių Fondo darbus ir jo ateitį. Pakėlus šampano taurės visi sugiedojo ilgiausių metų ir valio. Buvo iškviesti ir pagerbti Lietuvių Fondo pradininkai, dr. Antanas Razma, dr. Gediminas Balukas, dr. Ferdinandas Kaunas, dr. Kazys Ambrozaitis ir dr. Jonas Valaitis, kurie užpūtė 40 žvakučių, degančių ant didžiulio pyrago, linkėdami sėkmės Lietuvių Fondui.

Ramona Zemaitienė pranešė, kad Lietuvių Fondą pasiekė labai daug sveikinimų. Su garbinga sukaktimi sveikino: Vytauto Didžiojo universiteto Kaune rektorius Kaminskas,

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirm. Vytautas Kamantas, JAV LB KV pirm. Algimantas Gečys ir kiti.

Chicagos lituanistinė mokykla dėkodama įteikė vaikų padarytą dovaną – paukščių sodą. Po gausios vakarienės Stasys Baras, dr. Antano Razmos vardo premijos skyrimo komisijos pirmininkas, iškviėtė Lietuvos Nacionalinės Filharmonijos Valsstybinį Vilniaus styginį kvartetą, kuriam komisijos sprendimu buvo įteikta 25 tūkst. dolerių vertės dr. Antano Razmos vardo premija. Kvarteto atstovas padėkojo už suteiktą garbę ir pažadėjo toliau garsinti Lietuvos vardą pasaulyje. Kvartetas per 6 metus yra aplankęs net 70 miestų ir 13 šalių.

Pelno skirstymo komisijos pirm. Kęstutis Ječius ir dr. Antanas Razma įteikė studentams stipendijas, už kurias širdingai studentų vardu padėkojo studentų atstovė.

Oficialią dalį užbaigė Povilas Kilius, Lietuvių Fondo valdybos pirmininkas.

Po vakarienės, sveikinimų ir padėkų sekė šokiai ir linksmybės, grojant brolių Švabų orkestrui.

Birutė Jasaitienė

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ LITHUANIAN WORLD COMMUNITY

2002 m. gruodžio mėn. viduryje gavome iš PLB valdybos Kalėdų sveikinimą. Gruodžio mėn. "Darbininkas" jau buvo išsiuntinėtas. Čia dedame tik sveikinime pridėtą fotografiją. Red.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba: Vytautas Kamantas, Regina Kučienė, Algis Rugienius, Matas Stanevičius, Milda Lenkauskienė, Marytė Šmitienė, Bronius Makauskas, Gabrielius Žemkalnis, Edis Putrimas, Laima Žliobienė.

* * *

Žinios iš PLB veiklos

2003 metais Lietuvoje vyks daug svarbių renginių: birželio 28 – 29 dienomis Sporto žaidynių finalai; birželio 30 – liepos 6 dienomis III-oji Pasaulio Dainų šventė ir Lietuvos Karaliaus Mindaugo karūnavimo 750-asis jubiliejus; liepos 7 – 11 dienomis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės XI-sis Seimas; liepos 12 d. prasidės XI-sis Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas. Kviečiame dalyvauti.

PLB istorijos knygos rankraštis jau baigiamas ruošti spaudai ir knyga (apie 500 puslapių su daugeliu nuotraukų) pasirodys prieš XI PLB Seimą. Redaktorė dr. Vi-

talija Stravinskienė ir PLB Valdyba dėkoja visiems, kurie parūpino straipsnius, atsiuntė nuotraukas, pateikė savo pastabas ar papildymus knygai.

Kviečiame visus PLB Seimo narius ir kraštų Lietuvių Bendruomenes bei Lietuvių Jaunimo Sąjungas tapti knygos rėmėjais ar mėcenatais, kurių vardai ir pavardės bus įrašytos knygoje.

Prašome aukas ir paramą PLB istorijos knygai siųsti iki 2003 m. ko-vo 31 d.: PLB Fondas, 1107 Pine-wood Drive NW, Grand Rapids, MI 49544.

Vytautas Kamantas
PLB Valdybos pirmininkas

Worcester, MA

Švęsime Laisvės šventę

Š. m. vasario 16 d., sekmadienį, Worcesterio Lietuvių Organizacijų taryba ruošia Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 85-erių metų sukakties minėjimą.

10 val. ryte Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje įvyks Šv. Mišios už Lietuvą ir žuvusius už jos laisvę. Organizacijos dalyvaus su vėliavomis, moterys – pasipuošusios tautiniais drabužiais. Giedos parapijos choras, vadovaujamas vargonininkės Onos Valinskienės. Po mišių parapijos salėje rengiamas minėjimas ir programa, kurių metu bus renkamos aukos, skirtos pagal aukotojų pageidavimą: Pasaulio Lietuvių Bendruomenei, JAV LB Krašto valdybai, Tautos Fondui ir ALTui. Aukos galima įteikti minėjime, ar pasiųsti tarybos išdininkui Algiiui Glodui adresu: 37 Sandy Glen Drive, Holden, MA, 01520. Po minėjimo vyks pabendravimas. Šv. Kazimiero parapijos Lietuvos Vyčių 26-ta kuopa, vadovaujama pirm. Vivian Rodgers, paruoš kavutę ir užkandėlius. Visi, o ypač naujai atvykusieji, kviečiami kuo gausiau dalyvauti.

Janina Miliauskienė

Mieli skaitytojai,

NUOŠIRDŽIAI PRAŠOME

prisiųskite savo auką
už 2002 metus.

Nežiūrint, kokio dydžio,
svarbu, kad parodytumėte,
jog:

- remiate mūsų spaudą
- įvertinate mūsų pastangas ir
- norite "Darbininką" gauti 2003 metais.

"DARBININKO"
Administracija

Jubiliejinis pokylis Philadelphijoje, PA

Pirmą kartą apsilankius Philadelphijoje sporto turnyro metu, pajutau neįprastai jaukią ir geranorišką aplinką. Stebėjau, kaip betarpiškai ir draugiškai bendrauja įvairių bangų lietuviai šiame telkinyje. Tada susipažinau su pačiais aktyviausiais šios apylinkės lietuviais. Vėliau, lankantis jų parengimuose, pasijusdavau kaip namuose. Tad gavusi pakvietimą vėl atvykti į šį miestą, labai apsidžiaugiau. Spalio 17 d. į Philadelphijos Lietuvių namus, nežiūrįnt nepalankių oro sąlygų, suvažiovo, sugūžėjo daugiau kaip 200 žmonių. Taip jau sutapo, kad susirinkusieji šventė iš karto tris šventes: tai JAV LB Philadelphijos apylinkės 50 metų veiklos jubiliejų, 95 metų sukaktį nuo

lietuvišką mokyklą ir radijo stotį. Sėkmingai įtaigojo amerikiečius nepripažinti Lietuvos Respublikos okupacijos. Veikla buvo tikrai graži – išlaikė Lietuvių namus.

Lietuvių namai – veiklos rodomas, - džiaugėsi šių namų pirm. V. Karalius. Bendradarbiavimas su Bendruomene nesustojo, o paskutiniaisiais metais ir sustiprėjo. Į Lietuvių namų veiklą sėkmingai įsijungia ir naujai atvykę.

Sveikinimo žodį Lietuvos ambasadoriaus vardu tarė ambasados darbuotojas Kęstutis Jankauskas. Jis pabrėžė, kokią didžiulę reikšmę turi JAV LB apylinkės. Kiek lietuviai turėjo pasiryžimo ir pasiaukojimo, kad šioje šalyje išliko puoselėjama lietuvių kalba, kultūra. Ypatingai jis

pažymėjo didžiulį išeivijos vaidmenį, padedant Lietuvai atkurti nepriklausomybę, ją remiant ir morališkai, ir finansiškai.

Prieš iškilmingus pietus malda sukalbėjo kunigas Petras Burkauskas – nepailstantis Šv. Andriejaus ir Šv. Kazimiero parapijų klebonas. Buvo pakeltos šampano taurės už tolesnį sėkmingą Lietuvių Bendruomenės gyvavimą bei Lietuvių Namų išlaikymą. Sveikinimo žodį tarė Lietuvos gen. konsulas dr. Rimantas Morkvėnas. Jis pasidžiaugė Philadelphijos lietuvių vienybe, susiklausymu. To pasėkoje Philadelphija turi puikius Lietuvių namus, kur tikrai negėda visus sukviesti į tokią iškilmingą šventę. Teresė Gečienė susirinkusiems įdomiai pristatė JAV LB Kultūros Tarybos šių

Jubiliejinio pokylio metu (iš k.): Philadelphijos LB apyl. pirm. V. Bagdonavičius, JAV LB Kultūros tarybos pirm. M. Remienė, V. Morkvėnienė, premijų laureatai A. Žemaitaitis ir D. Dzikiene, Lietuvos gen. konsulas New Yorke dr. R. Morkvėnas, JAV LB Krašto valdybos sekretorė T. Gečienė

Philadelphijos Lietuvių namų įkūrimo ir JAV LB Kultūros Tarybos premijų įteikimą šių metų laureatams.

Lietuvių Namų pirmoje salėje susirinkusiems buvo pateiktos dvi malonios staigmenos – dvi skirtingos parodos. Pirmoje – nuotraukos, dokumentai, liudijantys apie Lietuvių Bendruomenės apylinkės istoriją, Lietuvių Namų įkūrimo dokumentai. Į atmintį įstrigo nuotraukos, kai Philadelphijos lietuviai, prisirakinę prie Rusijos ambasados vartų Washingtone, DC, protestavo prieš neteisėtą Lietuvos okupaciją. Antra paroda, labai svarbi paskutinėmis lapkričio dienomis vykstantiems sprendimams Lietuvą pakviečiant į NATO, rodė Lietuvos karių šiokiadienius. Ji pavadinta – „Lietuvos Kariuomenės veidas“. Foto nuotraukų autorius Alfredas Pliadžius.

Pokylį pradėjo šeimininkai – Vytautas Bagdonavičius ir Vytautas Karalius. V. Bagdonavičius – LB Philadelphijos apylinkės valdybos pirmininkas, pasidžiaugė, kad Lietuvių Bendruomenė per tą 50 metų laikotarpį įsteigė ir išlaikė

metų premijos laureatus. Buvo parodytos skaidrės su jų veiklos nuotraukomis, pasidžiaugta jų atsiekimais. Gaila, kad į apdovanojimą ne visi laureatai galėjo atvykti. Bet visi buvo pagerbti vienodai, visų veikla ir įvertinimas buvo palydėti plojimais. Džiugu buvo matyti apdovanojant pažįstamus žmones. Dalia Dzikiene iš Hartfordo, CT, gavo šokių mokytojos premiją. Ją sveikino jos vyras Alfonsas Dzikas ir Lietuvių Tautinių šokių institutas, rožių puokštę įteikė Estera Bendžiūtė, Philadelphijos „Žilvino“ šokių grupės vadovė. Kitas laureatas – Algimantas Žemaitaitis, žinomo visoje Amerikoje Los Angeles teatro „Sambūris“ ilgametis režisierius. „Sambūrio“ teatro valdyba atsiuntė savo režisieriui sveikinimą ir palinkėjimus toliau nenuilstamai dirbti teatre. Premijas įteikė JAV LB Kultūros tarybos pirm. Marija Remienė ir Dalia Jakienė – Lietuvių Fondo premijų mecenato igaliotinė Philadelphijai. M. Remienė pasidžiaugė laureatų atsiekimais, plėtojant lietuvišką veiklą, jos kultūrą, papročius.

LB Kultūros Taryba iškilus kultūros darbuotojus apdovanoja šiais metais jau 20 kartą. Dalia Jakienė priminė, kad Lietuvių Fondas šiais metais švenčia savo 40-ties metų veiklos jubiliejų ir tęsia savo geras tradicijas, visokeriopa remdamas lietuvių menininkus ne tik čia, iševijoję, bet ir Lietuvoje.

Sveikinimo žodį tarė JAV LB Krašto Valdybos pirmininkas Algimantas Gečys, savo kalboje pabrėždamas lietuvių tautos susitelkimą po Bendruomenės vėliava, atkreipė dėmesį, kad per 50 m. atlikta tikrai daug, sukurta įvairių organizacijų, fondų. Palinkėjo ir toliau sėkmingai sutelktai bendradarbiauti visoms kartoms, nežiūrint į amžiaus ir požiūrių skirtumus. Padėkojo LB Philadelphijos Bendruomenei ir jos pirmininkui Vytautui Bagdonavičiui įteikė žymenį, kur įrašyta *JAV LB Philadelphijos apylinkei, 50 metų tarnavusiai Lietuvai ir Lietuvybei.*

Krašto valdybos apdovanojimą gavo ir Lietuvių Namai.

Meninėje programoje išvydome Brigitą ir Juozą Kasinskus ir Algimantą Žemaitaitį. Šeimos duetas smuiku ir gitara atliko populiarių melodijų pynę. Pokylių salėje visiems kojos kilnojosi išgirdus lietuviškų šokių pynę bei populiarias kitų tautų melodijas. Režisierius A. Žemaitaitis paskaitė ištrauką iš Kristijono Donelaičio "Metų".

Po meninės programos visus šokiams kvietė Stasio Telšinsko muzika. Dar ilgai salėje nesiskirstė susirinkusieji, buvo malonu pabendrauti su senais apžįstamais, susipažinti su naujais. Džiugu širdyje, kad triguba šventė pavyko, kad šioje Lietuvių namų pastogėje jautiesi saugiai ir pats pajunti, kokie esame visi svarbūs šioje žemėje. Nuoširdi padėka šeiminkams – Philadelphijos LB apylinkės lietuviams už gražią šventę.

Sigita Šimkuvienė

New Britain, CT

JAV LB įkūrimo 50-ies metų sukakties paminėjimas

Lapkričio 9 d. į Connecticut apygardos surengtą vakarą JAV LB 50-mečiui pažymėti rinkosi lietuviai iš visų Connecticuto valstijos apylinkių.

Iškilmingą renginį pradėjo šios apygardos valdybos pirmininkė Laima Karosienė. Ji pristatė visų apylinkių valdybos pirmininkus: Rytinės Connecticut apylinkės pirm. Vytautą Alksnį, Hartfordo apyl. pirm. Danutę Grajauskienę, Waterbury apyl. pirm. Viktorą Melniką, New Haveno apyl. pirm. Joną Karosą ir New Britain apyl. pirm. Juozą Liudžių. Visiems buvo smagu išgirsti, kad padaugėjus naujai atvykusių, atsikūrė Bridgeporto apylinkė, o jos valdybos pirmininku tapo visiems pažįstamas Laurynas Misevičius.

Į svečius atvyko JAV LB Krašto valdybos pirmininkas Algimantas Gečys su žmona Terese. Krašto valdybos pirmininkas savo kalboje apžvelgė JAV LB nueitą kelią, paminėjo pagrindines Lietuvių Bendruomenės kryptis, pasidžiaugė, kad ir šioje apygardoje nuveikta daug darbų. Net trys moterys iš šios mažos valstijos darbuojasi krašto valdyboje. Jubiliejiniai metai įpareigoja ir toliau tęsti lietuvišką veiklą šioje šalyje, vadovaujantis tais pačiais Lietuvių Chartos paskelbtais principais, raginančiais kiekvieną lietuvių išlaikyti ir

ugdyti savo tautinę kultūrą, kalbą, tautines bei valstybines tradicijas, perduoti jas ateities kartoms.

JAV LB Connecticuto apygardai, 50 metų tarnavusiai Lietuvai ir lietuvybei, buvo įteiktas žymuo. Iškilmingame vakare savo dviejų dalių naują programą "Tėviškos spalvos" atliko Lietuvos dailės muziejaus ansamblis "Kanklės", vadovaujamas Lietuvos

Muzikos akademijos profesorės Linos Naikeliienės.

Vakaro dalyviai turėjo progos pamatyti Danguolės Jokubaitienės, dailininkės iš Tauragės, dailės darbų parodą, paskanauti paruoštas vaišes. Veikė "Amerikos lietuvis" spaudos stalas, norintieji galėjo iš arčiau susipažinti su naujuoju lietuvišku savaitraščiu, jį užsisakyti. Šokiams grojo Stasys Telšinskas. Vakarui pasibaigus, visi skirstėsi gerai ir turiningai praleidę laiką.

Sigita Šimkuvienė

JAV LB 50-ties metų įkūrimo jubiliejaus paminėjime JAV LB Centro valdybos nariai (iš k. į deš.): sekretorė ir narė informacijai Teresė Gečienė, Krašto Valdybos pirm. Algimantas Gečys, Visuomeninių reikalų tarybos pirm. dr. Ilona Vaišnienė, LB CT Apygardos pirm. Laima Karosienė, vicepirmininkė Trečios bangos lietuvių reikalams Sigita Šimkuvienė, Religinių reikalų tarybos pirm. sesuo Margarita Bareikaitė nuotr. A. Dziko

Kun. Vytautas Pikturna

DACHAU**9**

(pradžia nr. 2)

Vieną dieną darbo kolonos viršininkas – “capo” – eina pas Redwitzą ir sako: “pone viršininkai, šiandien negaliu darbo tęsti, nes neturiu vandentiekio įrengimui vamzdžių.” – “Hm! Tai iš kur juos paimti?” – klausia Redwitzas. – “Statybos sandėliuose tokių vamzdžių yra. Prašau tik išrašyti kortelę ir pažymėti, kiek tokių vamzdžių reikia, o mes jau gausime juos”, – paaiškino “capo”. Bet su tuo pasiūlymu Redwitzas nelabai tenorėjo sutikti. Jam nepatiko bet kokių kortelių rašymas! Pažiūrėjo jis tada į “capą”, kuris buvo su italų kario uniforma, ir tarė: “Iš kur ėmėi tas kelnes?” – “Iš drabužių kameros”, – atsakė išsigandęs “capo”. Bijojęs jis taip pasakyti, nes stovyklos drabužių sandėlininkai anuo metu niekam tokių drabužių neduodavo. Redwitzas juk irgi tai puikiai žinojo, todėl, priejęs artyn prie “capo”, jau aštresniu tonu paklausė: “Dar kartą pasakyk, iš kur gavai?!” Bijojęs jau bemeluoti, todėl, drebėdamas iš baimės pasakė: “Suorganizavau.” “Aha! O iš kur turi batus?” – vėl klausė lagerfiureris. “Suorganizavau”, – pasigirdo atsakymas. “O kas tau davė tiems dalykams raštelį?” – paklausė Redwitzas. “Niekas, ponas lagerfiureri”, – atsovė “capo”. “Na, tai kaip sau drabužius susiorganizavai be raštelio, taip man vamzdžius suorganizuok be jokių raštelio! Supratai? Kitaip būsi nubaustas už drabužių ir batų “organizavimą”, – praskambėjo griežtas lagerfiurerio įsakymas. Niekas kito “capui” nebeliko, kaip eiti į “Baulager” ir ten “organizuoti” stovyklos viršininkui reikiamus vamzdžius... Gaila buvo tą lagerfiurerį kiton stovyklon išleisti.

Pats svarbiausias pagerėjimas buvo tas, kad kiekvienam leido gauti siuntinius.

1943 metų pradžioje tebuvo galima gauti tik 3 kg per mėnesį, bet greitai laiku leido gauti neribotą kiekį ir dydį. Reikia pripažinti, kad Dachau tuos siuntinius tikrindavo, bet žmonių gudrumas prašokdavo SS budrumą, todėl dažnai stovyklą pasiekdavo slapti laiškai ir žinios. Apskritai, stovykloje žinių netrūko: buvo galima skaityti

ti visus nacionalsocialistinius Vokietijos laikraščius, įvairiose įstaigose, kur dirbo kaliniai, buvo radijo priimtuvai, kur dirbantieji išklausydavo OKW pranešimų. Be to, stovykloje buvo ir tokių, kurie kasdien sugaudavo žinias iš Maskvos ir Londono. Naujienos sklido labai greitai, nors reikėjo būti nepaprastai atsargiems, nes ne vienas buvo dėl to pakartas. Bet, kad ir kaip ten bebūtų, naujienų ir žinių turėjome daug ir tikslų.

Nepaisant tų pagerėjimų, lageryje buvo daugybė naujų blogybių. Po italų kapituliacijos, po amerikiečių invazijos Prancūzijoje, vėliau po Rumunijos ir Vengrijos pasidavimo, gestapo visu sparčiu stovyklon vežė italus, prancūzus ir vengrus. Stovyklon kasdien ateidavo nauji tūkstantiniai transportai ir kuo ne kasdien tūkstančius žmonių išveždavo į kitas stovyklas į nežinią... Dachau stovykloje, kuri įruošta tik keliems tūkstančiams žmonių, paskutinėmis dienomis buvo 32 tūkstančiai žmonių (o draug su “Aussenkommando” – mažesnėmis stovyklomis – kurios priklausė nuo Dachau, lyg nuo centrinės, buvo per 66.000 vyrų). Teko gyventi suspaustiems, kaip silkėms statinėje. Dabar jau nebebuvo kalbos apie atskirą lovą, apie paklodę ar pagalvėlę. Visos lovos buvo suspaustos viena prie kitos, kad sudarytų vieną plokštumą, kurioj buvo suguldomi žmonės. Gulėjome po 8 žmones ant trijų lovų. Gulėjo ir ant grindų, nes visi negalėjo tilpti į lovas. Didesnė žmonių dalis nebeturėjo antklodžių, o jų vietoj gaudavo popierinius maišus, į kuriuos įlindę ir miegodavo.

Švarius baltinius tegaudavo naujai atvežtieji ir liginėnė priimtieji. Šiaip juos labai retai tekeisdavo. Dėl to priviso daugybė įvairiausių parazitų. Tiesa, kartą per savaitę kiekvienam bloke būdavo vadinamoji “Lauskontrolle”, kurios metu kiekvienas turėdavo tuos parazitus gaudyti ir naikinti. Buvo laikotarpis, kada ta kontrolė buvo kasdien pravedama, bet dėl to parazitai nemažėjo. Tiesiog atsibosdavo tuos “žvėrelius” be-gaudyti. Pažinau vieną, kuris tų “žvėrelių” mušimui buvo naują būdą sugalvojęs: nusivilkęs marškinius, patiesdavo ant grindų ir per juos pervažiudavo kelis kartus buteliu. Po tokių “prosimų” tik išpurtydavo marškinius, kurie būdavo jau raudonai margą spalvą įgavę.

Be privačios iniciatyvos, buvo sudaromos specialios komisijos, kurios tikrindavo kiekvieno turimus baltinius. Pas kurį surasdavo parazitų, tas turėdavo su visa manta eiti pirtin, kur per naktį maudydavosi, o tuo tarpu jo drabužius ir antklodę dezinfekuodavo. Paskutiniu laiku prie pirties buvo įruošta elektrinės dezinfekuojančios mašinos, kurios per kelias valandas spėdavo išdezinfekuoti šimtus drabužių. Į tokias dezinfekcijas kartais nuo karto buvo varomis visi blokai iš eilės. Tačiau kova su parazitais buvo nelengva. Dievui dėkui, kad nuo 1943 metų vidurio buvo leista nešioti siuntiniuose gautus baltinius, kuriuos stovyklos skalbykla kas savaitę išplaudavo.

Žmonių kambariuose buvo tiek daug, kad vos-ne-vos

galėdavome prasigrūsti per kambarį. Niekas jau ir grindų nevaškavo, nebešveitė, o tik išplaudavo ir "suorganizuota" alyva išalyvuodavo. Spūstis kambariuose, nešvara ir menkas maistas sukeldavo įvairias epidemijas, kurių metu žmonės kriste krito. Mirtingumas pasiekė tokį laipsnį, kad per tris mėnesius Dachau stovykloje mirė per 10.000 žmonių. Miegamajame, prausykloje, išeinamojoje buvo pilna lavonų. Ryto metą juos visus surinkdavo, ant krūtinės užrašydavo jų turėtą numerį, prie dešinės kojos nykščio užmaudavo kortelę su kalinio pavarde, numeriu ir bloko numeriu. Labai dažnai būdavo, kad mirusiojo nieks nepažindavo, o numerio ant apdarų irgi neturėdavo, tai tokiam užrašydavo "nežinomas". O daug tokių "nežinomų kalinių" yra buvę!

Visus bloko mirusiuosius sunešdavo į kiemą, kur ateidavo SS pasiūstas kalinys ir ištraukdavo mirusiųjų auksinius dantis. Nė vienas aukso dantis negalėjo dingti! Juk jie irgi buvo sužymėti! Tik patekus stovyklon, tuoj pat patikrindavo dantis ir užrašydavo, kuris ir kiek turi auksinių dantų. Laukė tik mirties, kada galės juos išlupti

ir suliedinti sau iš jų aukso žiedus ar meilužėms skirtas apyrankes. O gal Vokietijos išdan krovė juos? Juk jungtuvinius aukso žiedus taip pat atimdavo!

Ties kiekvienu bloku sustodavo kalinių traukiamas vežimas, į kurį sumesdavo kieme gulinius lavonus ir veždavo į krematoriją. O ten jų buvo ištisos krūvos, nes nespėdavo deginti. Nuo 1945 metų ankstyvo pavasario laidodavo juos bendron duobėn netoli Dachau stovyklos, nors krematorijus irgi veikė dieną ir naktį. Nuo 1944 metų rudens iki išlaisvinimo dienos buvo toks baisus mirtingumas Dachau stovykloje... Tada ištisa eilė blokų buvo spygliuotomis vielomis atskirta nuo visos stovyklos ir į juos suvarydavo sergančius, užkrėstuosius ir invalide. Jokių pagerinimų jiems nebūdavo, jokios ypatingos priežiūros, jokių vaistų. Tai tikri mirties namai!

Daug blokų viršinių ir seniūnų mirė tada. Lagerio vadovybė kreipėsi į kunigus, ragindama savo noru eiti į izoliuotus blokus kambario seniūnų ir raštininkų pareigoms. Daug kas nuėjo ten idealizmo vedami, kad galėtų mirštančiuosius aprūpinti šv. sakramentais.

(bus daugiau)

LIETUVIŠKAI BIBLIJAI - 400 metų

Lapkričio 27 d. Lietuvos visuomenė iškilmingai paminėjo lietuviškosios Biblijos 400 metų jubiliejų. Ta proga Lietuvos dailės muziejuje Prūsijos kultūros paveldo slaptojo valstybės archyvo (Berlynas), Greifswaldo Baltistikos instituto ir Lietuvių kalbos bei Lietuvos istorijos institutų iniciatyva atidaryta tarptautinė knygų paroda "Biblijos vertėjas Jonas Bretkūnas (1536-1602)", kurioje pirmą kartą Lietuvoje eksponuojamas J. Bretkūno verstos Biblijos rankraštis – Senojo bei Naujojo testamentų ir psalmių vertimai, taip pat Bretkūno postilijų rinkinys ir jo susirašinėjimas su hercogu Georg Frydrich. Bibliją evangelikų liuteronų kunigas pradėjo versti 1579 m. (Evangeliją pagal Luką vertė iš Vulgatos, likusias knygas – iš Liuterio Biblijos) ir, nors slegiamas vargo, kamuojamas skolų, baigė šį didelių pastangų reikalavusį darbą 1590 m.

Prieš parodos atidarymą surengtoje spaudos konferencijoje dalyvavo Lietuvos dailės muziejaus direktorius Romualdas Budrys, Prūsijos kultūros paveldo Slaptojo valstybės archyvo direktorius dr. Jurgen Kloosterhuis, to paties archyvo specialistas ir parodos kuratorius dr. Bernhart Jahng, Greifswaldo Ernst Moritz Arndt universiteto Baltistikos instituto direktorius prof. Dr. Jochen D. Range, Lietuvių kalbos instituto mokslininkė dr. Ona Aleknavičienė ir parodos kuratorius dr. V. Dolinskas.

Atidarant parodą į gausiai susirinkusius filologus, istorikus, biblistus, dvasininkus ir svečius iš Vokietijos pirmasis kreipėsi Lietuvos dailės muziejaus direktorius R. Budrys pabrėžė, kad Biblijos vertimas yra aukščiausias kultūros matas. "Šiandien pirmoji lietuviškoji

Biblija ir kitos unikalios lituanistinės keturių šimtmečių vertybės pristatomos Lietuvos visuomenei kartu su tūkstančiais svarbiausių sakralinio meno kūrinių iš visų mūsų vyskupijų šventovių ir muziejų parodoje "Krikščionybė Lietuvos mene", – sakė muziejaus direktorius. Parodos atidarymo dalyvius pasveikino prezidentas Valdas Adamkus, kultūros ministrė Roma Dovydenienė, svečiai iš Vokietijos. Lietuviškai į visus kreipėsi prof. dr. Jochen D. Range akcentavo J. Bretkūno Biblijos vertimo reikšmę tiek lingvistikai, tiek ir krikščionybės plėtrai. Apie šio unikalaus XVI a. lietuviškos raštinijos paminklo svarbą ne tik lyginamajai kalbotyrai, bet ir visai lietuvių tautos kultūrai kalbėjo ir kiti parodos atidarymo dalyviai.

Vakare Lietuvos nacionaliniame dramos teatre vykusiam iškilmingame minėjime įžangos žodį taręs evangelikų liuteronų vysk. Jonas Kalvanas pabrėžė prieš 400 metų J. Bretkūno dėtas pastangas taisyti Dievo žodžiui kelią ir liudyti lietuviams "tikrąją šviesybę" gimtąja kalba. Pranešimą "Jonas Bretkūnas – asmenybė ir darbai" skaitė prof. dr. Jochen D. Range. Apie J. Bretkūną ir baltų kultūrą kalbėjo Lietuvos istorijos instituto vyriausioji mokslo darbuotoja habil. dr. I. Lukšaitė. Už geriausius J. Bretkūno kūrybos tyrimus trims mokslininkams Lietuvos Respublikos garbės konsulas Vokietijoje Hans Friedrich Saure įteikė forumo "Pro Baltica" Hamburge įsteigtas premijas. Apdovanoti buvo ir moksleivių rašinių konkurso Biblijos tema laureatai. Ištraukas iš J. Bretkūno laiškų Prūsijos kunigaikščiui ir "Prūsų krašto kronikos" skaitė aktoriai I. Ciplijauskas, B. Gražys, V. Paukštė. L. Rėzos dainas giedodjo VISI folkloro ansamblis, XVII a. kūrinius atliko kamerinis choras "Aidija".

Bažnyčios žinios Nr. 23

Lietuvių ir Sanskrito konferencija Bostone

2002 m. spalio 27 d. Bostono Romuva ir Suffolk University žurnalistikos katedra sušaukė keistą konferenciją: "Palyginimas tarp Sanskrito ir senosios lietuvių kalbos". Buvo pakviestas prof. Vasuvai iš Indijos, laikinai iš San Jose, CA, ir Shambu Shastri iš Franklin, MA, inžinierius, jau daug metų gyvenęs JAV, kurie įdomiai pristatė senas Indijos tradicijas ir palygino kai kuriuos žodžius, panašius abiem kalbom. Iš tikrųjų jų gali būti iki 3000, tad nėra jokios abejonės, jog abi kalbos yra giminingos. Kiek giminingos ir artimos, čia jau mokslininkų darbas. Buvo įdomūs palyginimai žodžių, skirtų šeimai – kaip *brolis sūnus*, kurie panašūs ir artimi sanskritui, kaip ir žemės ūkio žodynas – *arklys, arklas, grūdas*; spalvų – *balta, mėlynas, raudonas*; numerių – nuo vieno iki dešimt ir veiksmazodžio *būti* panašumus abiem kalbom. Tai nereikia, kad lietuvių kalba kilusi iš sanskrito arba atvirkščiai, bet kai kurių žodžių terminologija išsilaikė lietuvių kalboje ilgiau, nei kitose indoeuropiečių kalbose. Man paminėjus žodį *nagas*, jie pasakė, kad *nagas* sanskrit kalboje yra taip pat *nagas* (angl. "nail" ar isp. "una" žodžiai giminiuojasi).

Pats žodis "sanskritas" yra kilęs iš būdvardžio "samskrta", kuris reiškia kultivuotas, intelektualinis, nes sanskritas ir šiandien liko panašiai kaip ir lotynų mirusi kalba, skirta rašyti svarbiai literatūrai. Prisiminkime, lietuvių tarpe vertimus yra daręs Vydušas, lygindamas ją su lietuvių kalba, taip pat ir R. Mironas.

Lietuvių kalbos archaizmas yra įdomus ir savo nepaprastai senu kirčiavimu, kaip jau jau seniai pastebėjo prof. Antanas Klimas. Tas pats žodis, pereidamas per linksniuotę, keičia savo kirčiavimą, išlaikydamas seną kalbų formą.

Diskusijas pristatė Jonas Stundžia, šio susitikimo organizatorius ir Bostono Romuvėnų skyriaus vadas, bei dr. Stasys Goštautas. Yra dvi, o gal ir daugiau priežasčių, kodėl lietuvių klaba ilgiau už kitas išlaikė savo archaines formas. Viena – tai vėlyvas krikštas, 1387 metais; antra – neišbrendamos pelkės, miškai ir uždarumas baltų žemdirbių, kuriuos pasiekti reikėdavo laukti upių bei ežerų užšalimo. Šarvuoti kryžiuočiai ne kartą juose paskendo ir jiems nepasisekė užkariauti Lietuvos. Prisiminkime Eisensteino Alexander Nievsky.

Romuva yra senas pagonių žodis, kurį XVI a. Lietuvos humanistai (Bychovco kronika, Mykolas Lietuvis, Augustinas Rotundas ir t.t.) kildino iš žodžio Roma, kaip romėnų paliktą (tai Palemono legendos dalis, bet kaip ir kiekviena legenda, remiasi istoriniais faktais), apsigyveno Baltijos žemėse. Organizacijos "Romuva" įkūrimas buvo bandymas išlaikyti lietuvišką mitologiją sovietų okupacijos laikotarpiu. Ją 1967 m. įsteigė Jonas Trinkūnas; daug žymių veikėjų prisidėjo prie šio pseudo religinio lietuviškumo atgaivinimo. Sovietai neapskaičiavo, nes manė, kad jei arčiau prie pagonybės, bus toliau nuo krikščio-

nybės. Bostono skyrius, vadovaujamas Jono Stundžios, greit švęs 25 metus ir yra vienas iš "Romuvos" daugelio skyrių. Dar ne taip seniai dr. Marija Gimbutienė buvo atvykusi švęsti Rasos/Joninės šventę, kartu su broliais latviais. Čia daugiau magiška, etninė, folklorinė pasilinksminimo šventė, negu mokslinė rekonstrukcija.

Staigmena buvo stebėti keturias kartas, susirinkusias į šią diskusiją: anūkai ar proanūkiai pirmosios emigracijos, daugiau negu prieš šimtą metų atvykusios kartos; išeivių prieš antrą pasaulinį karą grupė; išeivių po antro pasaulinio karo ir naujų ateivių iš dabartinės Lietuvos. Tai retas pavyzdys, kai keturios kartos suranda bendrą temą ir kalbą.

Šią vasarą romuvėnai dalyvavo Sanskrito stovykloje New Hampshire, kur studijavo kalbą, mitologiją, religiją ir t.t. 2003 metais vasario 4 d. romuvėnai skris į Indiją, kur dalyvaus Pirmoje Tarptautinėje senuolių konferencijoje apie religiją ir tradicijas.

gastold

Adolphe Pictet, *Les Origines Indo-Europeennes*. Paris, 1859.

Lietuvių enciklopedija, t. XXVI, Bostonas, 1961.

Jonas Kazlauskas, *Lietuvių kalbos istorinė gramatika*, Vilnius, 1968.

Stanislovas Tarvydas, *Indoeuropiečiai*, Vaga, 1970.

Antanas Klimas, *Lithuanian in the 21st. Century*, Lituanus.

S. Zinkevičius, *Lietuvių kalbos istorinė gramatika I*, Vilnius, 1980.

A. Klimas, *Senosios šaknys ir jaunieji daigai Lietuvių kalboje*,

Aidai, 1989, Nr. 2.

Žiema

A. Balbieriaus nuotr.

Šaunios vestuvės

Ten, kur niekas neklausia koks rytoj bus oras, kur nėra auksinių rudens lapų ir žiemos išdaigų, ta vieta – saulėtoji Kalifornija. 2002 m. liepos 20 d. Šv. Kazimiero parapijos gražiai išpuoštoje bažnyčioje, Los Angeles, CA, įvyko šaunios vestuvės: susitaukė **Sotera Kungytė** ir **Stasys Maksvytis**. Abu trečios bangos lietuvaičiai. Vidurdienį Šv. Mišias aukojo ir Santuokos sakramentą suteikė jaunosios brolis – pranciškonas kunigas Astijus Kungys, šiai šventei atvykęs iš Lietuvos. O jaunojo brolis – kunigas Simas Maksvytis, taip pat svečias iš Lietuvos, pasakė tai progai pritaikytą pamokslą. Vargonais grojo Viktoras Ralys, giedojo Vita Lilkienė. Šioje iškilmėje dalyvavo ir jaunųjų motinos, atvykusios iš Lietuvos: Regina Kungienė ir Kazė Maksvytienė bei kiti artimieji. Jaunųjų palydą sudarė šešios poros. Vyriausia pamergė – Monika Paulavičiūtė, kitos pamergės: K. Mačiuliavičiūtė, L. Manzo, A. Vencutė, B. Turšaitė, I. Ragauskaitė. Vyriausias pabrolis – Salvijus Kungys, kiti pabroliai: A. Ališauskas, E. Giedraitis, M. Raudonius, K. Salavėjus, K. Mažeika.

Po mišių jaunieji su palyda ir šei-

mos nariais vyko į Griffith parką fotografuotis. Pagal Lietuvoje esamą paprotį, jaunasis pernešė savo nuotaką per tiltą. Pabroliai pasekė jaunojo pavyzdžiu pernešdami pamerges. Buvo padaryta daug šventinių nuotraukų, kuriose jaunavedžių veidai švyti laime.

Vestuvinė puota vyko Šv. Kazimiero parapijos išpuoštoje salėje, kur jaunųjų nekantriai laukė gausiai susirinkę kviestieji svečiai. Pagal seną paprotį, jaunuosius pasitiko jų motinos su duona, druska ir vynu. Sekė puikios vaišės, sveikinimai, šokiai. Linksmojoje dalyje matėme, girdėjome ir įprastus, ir iš Lietuvos atvežtus vestuvinius papročius: jaunųjų stalo išpirkimą, tautinius šokius ir žaidimus, įvairias išdaigas ir kt. Jaunoji – Sotera Kungytė Amerikoje gyvena jau šešeris metus. Ji čia studijavo Kalifornijos universitete ir prieš pat vestuves gavo bakalaurų laipsnį iš Finansų ir Nekilnojamo Turto (*Finance and Real Estate*). Stasys Maksvytis Lietuvoje baigė Kauno Technologijos Universitete mechanikos inžineriją, bei apsigynė magistrą iš lengvosios pramonės. Pastaruosius keletą metų gyveno Minnesotos valstijoje. Jo draugas Salvijus Kungys prieš porą metų supažindino jį su savo sesute. Jaunieji pamilo vienas kitą ir nutarė

Sotera Kungytė ir Stasys Maksvytis

tuoktis. Tur būt dėl to Salvijui teko garbė būti vyriausiuoju pabroliu, šventinio vakaro vedėju, bei atlikti piršlio pareigas. Vaišių metu Sotera ir Stasys išgirdo daug šiltų ir nuoširdžių sveikinimų bei linkėjimų, gavo daug dovanų. Jaunieji dėkojo susirinkusiems, kad dalyvavo jų iškilmėje ir padarė ją gražesnę. O svečiai buvo patenkinti gražiomis vaišėmis, įdomiai pravesta programa ir smagia nuotaika. Jaunieji yra legalūs imigrantai, laimėję žalią kortelę.

Būkite laimingi, jaunieji Sotera ir Stasy. Dievas telaimina Jūsų bendrą gyvenimą! **Salvijus Kungys**

Worcester, MA

Šventėme Lietuvos kariuomenės šventę

Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa 2002 m. lapkr. 24 d. šventė Nepriklausomos Lietuvos kariuomenės atkūrimo 84 metų sukaktį. Kuopos vadas Arūnas Grigalauskas įnešė į bažnyčią kuopos vėliavą. Sesės šaulės T. Juškienė ir J. Miliauskienė nešė vainiką, kurį padėjo prie altoriaus. Pabaigoje procesijos ėjo šv. Mišių skaitinių komentatorius Antanas Minikauskas-Miner ir lektorė Danutė Minikauskienė-Miner. Šv. Mišių celebrantai – Nekalto Marijos Prasiždėjimo vienuolijos kapelionas kun. Vytautas Girdvainis iš Putnam, CT, ir parapijos klebonas kun. Ričardas Jakubauskas. Seselių kapelionas buvo pagrindinis celebrantas ir jis

pasakė giliai prasmingą pamokslą, nes šią dieną šventėme Kristaus Karaliaus šventę, o už poros dienų – Padėkos dieną. Pamokslininkas apjungė šventes ir jo žodžiai kaip to sėjėjo sėkla krito giliai į mūsų širdis. Aukojimo dovanas prie altoriaus nešė skautukas Oskaras Lisovskis ir Linutė Račiukaitytė. Giedojo parapijos choras, vadovaujamas vargonininkės Onos Valinskienės. Po mišių sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai, po kurių šauliai su vėliava ir palmalų dalyviai išsirikiavo bažnyčios šventoriuje prie paminklo trumpoms žuvusiųjų pagerbimo apeigoms. Vadovavo šaulių kuopos vadas Arūnas Grigalauskas. Jis pareiškė, kad susi-

rinkome čia pagerbti visus žuvusius dėl Lietuvos laisvės ir pakvietė seses šaules padėti vainiką. Klebonas kun. R. Jakubauskas paskaitė specialią šventei skirtą maldą. Žodį tarė Naujosios Anglijos Trakų rinktinės šaulių vadas g.š. Algirdas Zenkus: “Nors šiandien liūdime visų tų, kurie žuvo už Lietuvos laisvę, paaugodami savo gyvybę, bet jų auka niekad nebus užmiršta, todėl mes susirinkome čia ne tik prisiminti, bet ir juos pagerbti. O šiandien mūsų širdys ypatingai džiaugiasi, nes Tėvynė Lietuva buvo pakviesta į NATO.”

Iškilmę visada baigdavome giesme “Marija, Marija”, bet tą dieną vėjas buvo toks stiprus ir negailestingas, kad giesmės nesugiedoję visi grįžome į salę.

J. Miliauskienė

**POETAS JUOZAS ALMIS JŪRAGIS -
2001 metų literatūrinės premijos
laureatas**

Juozas Almis Jūragis

Lietuvių rašytojų draugijos valdybos sudaryta 2001 metų literatūrinės premijos komisija: Nijolė Jankutė Užubalienė, Laimutė Tornau ir Vainis Aleksa bei LRD valdybos nariai: pirm. Stasė Petersonienė ir ižd. Stasys Džiugas 2002 metais gruodžio 8 d. posėdyje nutarė 2001 m. Lietuvių rašytojų dr.

gyvenimo kūrybą paskirti poetui Juozui Almiui Jūragiui, gyvenančiam Australijoje. Premijos mecenatas – Lietuvių Fondas.

Laureatas J.A. Jūragis yra šių poezijos rinkinių autorius: „Tolimieji mirazai“, „Akmens ir paukščio metas“, „Žeme, būk mano motina“, „Tik sapno ugnį jausi“. Suredagavęs „Terra Australia“, Australijos lietuvių poeziją, „Plunksna ir žodis“, almanachas, „Australijos lietuvių metraštis“. Jo poezija yra išversta į flamų kalbą „Een Steen Helft“, knyga išleista Belgijoje, Antverpene 1971 m. J.A. Jūragio kūryba taip pat buvo išspausdinta „Woorden Legen Vernietiging“ knygoje (Europos poezijos II-ojo Pasaulinio karo metais rinkinys; Gennep leidykla Amsterdam, Olandija 1980 m.). Poetas, kaip vienas iš Australijos rašytojų, minimas ir „Bibliography of Australian Multicultural Writers“, 1992 m. (leidėjas Deakin Geelong universitetas). J.A. Jūragis gyvai bendradarbiauja spaudoje įvairiuose žurnaluose ir laikraščiuose literatūriniais ir visuomeniniais straipsniais.

Sveikiname laureatą Juozą Almi Jūragį ir linkime dar daug gerų, kūrybingų metų!

Lietuvių rašytojų draugija

Silver Bell Baking Co.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai,
šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai.

Dalia Radžiūnas,
43-04 Junction Blvd.,
Corona, Queens, NY 11368.
Tel.: (718) 779-5156

Los Angeles, CA

Du ambasadoriai ir garsi žurnalistė

Sausio 25-26 d. LFB Los Angeles sambūris Šv. Kazimiero parapijos salėje ruošia 36-sias **politines studijas**, kuriose dalyvaus du Lietuvos diplomatai – Gintė Damušytė, ambasadorė prie NATO Briuselyje, ir ambasadorius Washingtonė Vygandas Ušackas. Abu diplomatai atstovauja Lietuvai pačiuose jautriausiuose pasaulio politikos taškuose ir iš tų taškų pasižvalgys į Lietuvą ateitį, kai jau atsivėrė durys į NATO ir Europos sąjungą, o Lietuva, tikėkime, jau bus perrinkusi naujam terminui prezidentą Valdą Adamkų. Iš Lietuvos dalyvauti pakviesta žurnalistė Lina Pečeliūnienė, kurios talentui ir sąžiningumui vargu kuris kitas Lietuvos žurnalistas galėtų prilygti. Labai įdomu, kad dėl savo sąžiningumo ji labiausiai nukentėjo ne nuo ideologinių priešininkų, bet nuo vadinamųjų „savųjų“. Mat tiesa kai kam yra nepakeliamas našta. Apie tą studijų savaitgalį „Darbininko“ skaitytojai bus plačiau painformuoti.

jk

Atlantic Express corp.

800-774-SEND 1-888-205-8851

**Garantuotas, greitas ir saugus siuntinių
pristatymas nuo DURŲ iki DURŲ**

*Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų*

LIETUVA, LATVIJA, BALTARUSIJA, RUSIJA

PICK UP SCHEDULE FOR JANUARY AND FEBRUARY

Jan. 7	New Haven, CT	12-1 pm
	New Britain, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
Jan. 9	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
Jan. 11	Brooklyn, NY	12-1 pm
Jan. 12	Philadelphia, PA	1-2 pm
<i>(at St. Andrew Lithuanian Church 1913 Wallace St.)</i>		
	Baltimore, MD	4-5 pm
Jan. 14	Putnam, CT	1-3 pm
Jan. 21	New Haven, CT	12-1 pm
	New Britain, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
Jan. 23	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
Jan. 25	Brooklyn, NY	12-1 pm
Feb. 4	New Haven, CT	12-1 pm
	New Britain, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
Feb. 6	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
Feb. 8	Brooklyn, NY	12-1 pm
Feb. 9	Philadelphia, PA	1-2 pm
<i>(at St. Andrew Lithuanian Church 1913 Wallace St.)</i>		
	Baltimore, MD	4-5 pm
Feb. 11	Putnam, CT	1-3 pm

To arrange pick up or for more information please call
our toll free numbers 1-888-205-8851/1; 1-888-615-2148
rziausys@hotmail.com

Skaitytojai rašo apie "Darbininką"

...Linkime Jums išvermės, sėkmės ir Dievo palaimos.
Paramai – 25 dol.

Monika ir Zenonas Merkevičiai, E. Hartford, CT

...Ačiū už "Darbininką", nesvarbu, kokiame formate... Išsikėlus iš Rytinio pakraščio, jį gaudama, jaučiuosi
vėl lyg namuose... Paramai 50 dol.

Stasė Kaselis, Clemmons, NC

..."Darbininkas" – tai lietuvių dvasia... Linkime
Jums išvermės ir sėkmės. Paramai – 125 dol.

Algis ir Cristina Bitėnai, Elizabeth, NJ

Sveikinu visą redakciją už gerą darbą ir linkiu geros
sėkmės ateinančiuose metuose. Paramai 25 dol.

Bronė Pridotkienė, Worcester, MA

...Džiaugiuosi, kad "Darbininkas" naujame, modernia-
me formate vėl išeina. Prašau pratęsti prenumeratą se-
kantiems metams. Siunčiu mieliems Tėvams pranciško-
nams geriausius linkėjimus, o "Darbininkui" – 50 dol.
paramai.

Jurgis Gravrogas, Menands, NY

Mieli "Darbininko" darbininkai!

...Dieve, laimink Jūsų darbą, o mes džiaugsimės jo
vaisiais. Palaimingų Šv. Kalėdų. Šia proga čėkis – 50 dol.

Aldona Prapuolenytė, Putnam, CT

Mes – buvę newyorkiečiai labai džiaugiamės gaudami
atgimusį "Darbininką" ir jaučiame, kad tai "mūsų" "Dar-
bininkas". Paramai – 25 dol.

Alvita Kerbelienė, Seminole, FL

...Naujas "Darbininko" formatas yra lengvas skaityti
ir laukiamas mūsų namuose. Sėkmės ir toliau leisti "Dar-
bininką". Paramai – 50 dol.

Gloria Adomkaitienė, Milton, MA

Dear "Darbininkas",

...Thank you for all you do... Subscription for 2002
and 2003 - 125 dol. enclosed.

John V. Chesnes, Hebron, CT

...Siunčiu čekį 50 dol., nes noriu gauti "Darbininką"
2003 m. Liūdna buvo, kada kurį laiką jo nebuvo. Sėkmės!

Regina Taunys, Putnam, CT

(bus daugiau)

ADMINISTRACIJA PRANEŠA:

Čia skelbiame pavardes tų skaitytojų, kurie auکوjo
2002 arba 2003 metų "Darbininko" prenumeratą, bet
neatsiuntė laiško:

Po 150 dol.: Theresa ir Viktoras Prizgintas, Central
Valley, NY.

Po 100 dol.: Regina Kepenis, Groton, CT; Juozas
Giedraitis, E. Northport, NY.

Po 75 dol.: Ana Baltutis, Wellington, FL.

Po 65 dol.: Genovaitė Šetikas, Newington, CT.

Po 60 dol.: Mrs. K. Kulisauskas, Waterbury, CT;
E. ir D. Laukys, Ft. Salonga, NY; Regina Saldaitis, DDS,
Woodhaven, NY.

Po 50 dol.: Dr. A. Saulys, Oceanside, CA; Stasė
Levanas, Waterbury, CT; Adeline A. Dausickas, Boca
Raton, FL; Alf. Samušis, Pembroke, FL; K. ir V. Kurap-
ka, Mt. Airy, MD; dr. D. Kasaitis, Baltimore, MD; Beat-
rice Jasewicz, Amsterdam, NY; dr. Tadas Savickas,
Monticello, NY; Elena Valiūnas, So. Hampton, NY; Ana
Povilaitis, Woodhaven, NY; Rimas Zinas, Bethlehem,
PA.

Po 45 dol.: Kristina Serksnas, E. Hartford, CT.

Po 40 dol.: Br. Juodelis Willowbrook, IL.

Po 35 dol.: Vincent Trinavech, So. Boston, MA;
Joana Sabaliauskas, Blairstown, NJ.

Po 30 dol.: Ona Orentas, Niantic, CT; Lola Pilis,
Noank, CT; Edw. Radionovas, W. Hartford, CT; Rima
Gudaitis, Ormond Beach, FL; Peter Mackus, Sunny Hills,
FL; Vyt. Rastonis, Winter Springs, FL; Stasė Bobelis,
Kingston, NY; Felicia Redikis, Woodhaven, NY.

Po 25 dol.: Aldona Barius, Seymour, CT; Vladas
Barius, Lake Worth, FL; Jonas Vasys, Dedham, MA;
Peter Molis, Shrewsbury, MA; Antonia Wackell, Wor-
cester, MA; Edw. Ziausys, Amsterdam, NY; Rev. Ze-
non Smilga, Fishers Island, NY; Petronella Simkus, Mas-
peth, NY; D. Ūzas, Maspeth, NY; Ed. Adomaitis, Rich-
mond Hill, NY; Sofija Kulys, Richmond Hill, NY; Maria
Liauba, Cincinnati, OH.

(bus daugiau)

Už visas aukas nuoširdžiausiai dėkojame.

Aukos Kretingos Pranciškonų "RŪPESTĖLIŲ" labdaros valgyklai

**Kun. Vyta Memėnas, Riverside, IL, auکوjo 2,000
dol. Jis rašo:**

Geriamas kunige Giedgaudai,

*Laiške rasite 2,000 dol. čekį. Šie pinigai yra suaukoti
mano buvusių parapijiečių ir draugų Kretingos naš-
laičiams ir vargšams (maistui, rūbams ir Kalėdų do-
vanoms).*

*Per keturis metus amerikiečiai suauکوjo 34,129
dol. per mane Kretingos vargšams.*

Linkiu Jums Dievo palaimos šv. Kalėdoms.

Kun. Vyta Memėnas

**Stasė Kaselis, Clemmons, NC, auکوjo 50 dolerių.
Marija Bajorūnas, Pompano Beach, FL, auکوjo
50 dol.**

“Darbininko” redakcija ir administracija nuoširdžiai dėkoja visiems, sveikinusiems raštu, e-mail, telefonu ir asmeniškai Šv. Kalėdų ir Naujųjų metų proga.

Kalėdų dieną New Yorke prisiūnė 5-7 colius. Tai pirmos baltos Kalėdos nuo 1968 metų.

Vasario 16-osios d. minėjimas, kurį rengia Didžiojo New Yorko Jungtinis komitetas, įvyks **2003 m. vasario 16 d.** Mišios bus aukojamos 10 v. r. Apreiškimo par. bažnyčioje, 251 North 5 th St., Brooklyn, New York. Akademija ir koncertas vyks 4 v. p.p. Union Congregational salėje, 86-15 114th Street, Richmond Hill, NY 11418. Kalbą pasakys naujai paskirtas LR Generalinis konsulas New Yorke Mindaugas Butkus. Meninę dalį išpildys dainos ansamblis “Sodžius” iš Hartford, CT, vadovaujamas Raimondos Aleknavičiūtės Jalinskienės. Programoje dalyvaus Maironio lituanistinė mokykla. Po programos bus kavutė ir pasisvečiavimas. Visi apylinkės lietuviai kviečiami kartu švęsti šią brangią šventę.

Lietuvių Moterų Federacijos Greenwich, CT, skyriaus valdyba praneša, kad rengia **Violetos Urmanavičiūtės koncertą** 2003 m. kovo 30 d. New Yorke Danny Kaye Playhouse Hunter College. Prašo įsidedėti šią datą.

A. a. Sofijos Kungienės šviesiam atminimui, vietoj gėlių prie jos karsto **Regina Saldaitienė, DDS,** paaugojo “Darbininkui” paremti 25 dol. Nuoširdus ačiū.

A. a. Vaido Blazaičio šviesiam prisiminimui, Lietuvoje paremti gimines aukojo po 100 dol.: Lynn ir Vytautas Veršeliai, Vladas ir Gražina Biknevičiai, Raminta Hosp; po 50 dol.: Vanda ir Stasys Karmazinai, Bev. Vilkes, Debra Giordano.

Marytė Šalinskienė (Mary Antanaitis-Shalins), ilgametė Shalins Funeral Home savininkė ir vedėja, Woodhaven, NY, 2002 m. gruodžio viduryje uždarė savo įstaigą iš išėjo į pilnai užtarnautą poilsį. Ji daugiau nei pusę šimtmečio vadovavo šiai įstaigai ir yra suteikusi nuoširdų ir rūpestingą pomirtinį patarnavimą daugeliui lietuvių ir amerikiečių. M. Šalinskienė persikėlė gyventi į Matulaičio slaugos namus, Putnam, CT.

Ji yra antros kartos lietuvaite, dosni aukotoja lietuviškiems ir bažnyčios reikalam, viena iš dosniausių “Darbininko” rėmėjų.

Linkime Marytei Šalinskienei dar daug gražių, sveikų ir linksmų dienų Nekalto Prasidėjimo seselių globoje.

Sofija Kungienė (Anuskevičiūtė), DDS, gyv. Clifton, NJ, staiga mirė Passaic General ligoninėje 2002 m. gruodžio 13 d.

Velionė buvo gimusi Kėdainiuose, kur augo ir baigė gimnaziją. Vėliau baigė Kauno Vytauto Didžiojo universiteto Odontologijos fakultetą ir Kaune turėjo savo dantų gydymo praktiką. Sovietams artėjant, pasitraukė į Vakarų. 1948 m. atvyko į JAV. Čia turėjo persimokinti – baigė NY University, gavo dantų gydytojos licenziją ir atidarė savo kabinetą pirmiausia Newark, NJ, vėliau - 1972 m. persikėlė į Clifton, NJ. Buvo žinoma ir mėgiama dantų gydytoja tarp lietuvių ir amerikiečių. 1998 m. uždarė kabinetą ir išėjo į pensiją.

Velionė buvo pašarvota Bizub-Quinlin laidotuvių namuose Clifton, NJ. Gruodžio 17 d., po mišių, kurias aukojo kun. dr. Antanas Paškus Šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje Paterson, NJ, palaidota Holy Cross kapinėse No. Arlington, NJ. Nuliūdime liko vyras Juozas, o Lietuvoje, Kėdainiuose sesuo Marytė Rudzevičienė (irgi dantų gydytoja) ir kiti artimieji.

Amžiną Atilsį duok jos sielai, Viešpatie!

Šis “Darbininko” Nr. 1 (11) išsiunčiamas sausio 9 d. Sekantis Nr. 2(12) numatytas išsiųsti vasario 7 d.

Vysk. P.A. Baltakio, OFM, kalendorius

Sausio 21 d. – Brooklyn, NY. Religinės Šalpos vykdomojo komiteto posėdis.

Sausio 22 d. – Washington, DC. Apaštalinio nuncijaus Montevalo 50 m. kunigystės jubiliejus.

Vasario 16 d. – Brooklyn, NY. Apreiškimo bažnyčioje Vasario 16-osios minėjimo pamaldos.

Kalėdinė šventė Maironio lituanistinėje mokykloje New Yorke

(atkelta iš 1 psl.)

sparčiai augančia mokykla pasidžiaugė Lietuvos gen. konsulas New Yorke dr. Rimantas Morkvėnas. Sveikino ir kun. Vytautas Volertas.

Po pertraukos scenoje pasirodė 9-tos klasės mergaitės. Vadovaujamos mokytojos Jolantos Bazytės, drauge sudainavo senovišką lietuvių liaudies kalėdinę dainą.

Bet kokios Kalėdos būtų be Kalėdų Senio? Vaikučiai, jo nesulaukdami, vieningai pradėjo kviesti jį. Kalėdų Senelis pasirodė su dovanomis, kurios vos tilpo maiše. Senelis buvo geras, visiems dalino dovanėles, džiaugėsi vaikučiais, klausėsi jų eilėraščių ir visiems, dideliems ir mažiems, linkėjo linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų. Mokyklos direktorė Audrė Lukoševičiūtė, kuri vedė šventės programą, pakvietė visus nusifotografuoti su Kalėdų Seneliu.

Programoje dalyvavo Maironio mokyklos mokiniai, kurių dabar yra 68, o žiūrovų į salę susirinko kaip niekad daug - apie 150. Tai buvo gražus ir išradingas mokinių pasirodymas, kokio New Yorkas seniai nematė.

DARBININKAS

Monthly Newsletter
Published by Franciscan Fathers
Editorial & Business Office
tel.: 718-827-1351
fax: 718-827-2046
e-mail: darbininkas@hotmail.com

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

Redaguoja ir rankraščius savo nuožiūra taiso
REDAKCIJINĖ KOMISIJA.

"Mes girdėjome angelus"

Kūčios Apreiškimo parapijoje Brooklyne, NY

Mums būtų nelengva net ir įsivaizduoti, kad Kalėdas pradėtume švęsti be Kūčių vakarienės. Šeimose, susirinkus visiems prie stalo, ta iškilminga vakarienė būna Kalėdų dienos išvakarėse. Tačiau lietuviškos bendruomenės telkinių salelėse neretai būna rengiamos ir bendros Kūčios.

Bendros Kūčios, kurias suruošė Apreiškimo parapijos Brooklyn, NY taryba, talkinant sesėms skautėms, įvyko žemutinėje parapijos salėje sekmadienį, gruodžio 15 d. 11:30 val. ryto.

Salės sienos ir lubos buvo išpuoštos kalėdinį laikotarpį išryškinančia simboliška. Ilgi stalai apdengti baltomis staltiesėmis. Ant jų, žalių eglišakių vainiko viduryje, stovėjo balta žvakė, o kiekvienoje lėkštėje gulėjo plotkelė (salės išpuošimu rūpinosi Vida Jankauskienė, Vladas ir Patricija Sidai, Malvina Klivečkienė ir Petras ir Andželė Petraičiai).

Kūčių programos vedėjai V. Jankauskienei visus pakvietus atsistoti,

tyliame susikaupime buvo prisiminti ir pagerbti per šiuos metus į amžinybę iškeliavę parapijiečiai bei kiti Lietuvos Bendruomenės nariai.

Salėje šviesoms prigesus, visiems kartu giedant "Tyliąją naktį", Ramutė Žukaitė atnešė uždegta didelę balta žvakę. Kalėdų Mišių evangeliją pagal Luką perskaitė Giedrė Stankūnienė. Nuo didžiosios žvakės uždegus kitas violetinės spalvos dvi žvakes, giedant "Sveikas, Jėzau gimusi", parapijos patikėtinis (trustee) Juozas Rudis ir tarybos pirmininkas Vladas Sidas atėjo prie kiekvieno stalo ir uždegė ten stovinčias žvakes. Tuo metu Ramutė Česnavičienė skaitė kun. J. Butkaus sukurta eilėraštį "Išganymo viltis".

Nuskambėjus parapijos choro (vad. Asta Barkauskienė) sugiedotai giesmei "Mes girdėjome angelus", laužant plotkeles, buvo pasidalinta šventiniais linkėjimais.

Parapijos administratoriui kun. Joseph Fonti negalėjus laiku atvykti,

maldą prieš valgį sukalbėjo Vida Jankauskienė, kuri kreipėsi į Visagalį, prašydama, kad Jis palaimintų ant Kūčių stalo esančius valgius bei visus čia susirinkusius (Kūčiose dalyvavo apie 90 asmenų).

Tada buvo renkamos prie gausiai, tradiciniais lietuviškai Kūčių valgiais apkrauto stalo, pačiam sau pasitaraujant, o grįžus į savo vietą, buvo skaniai "kūčiaujama".

Bebaigiant valgyti, atskubėjo ir kun. J. Fonti. Suteikęs palaiminimą, apvaikščiavo stalus, pasisveikino ir lietuviškai linkėjo "Linksmų Kalėdų".

Šiltame, ramiaje ir jaukiame lietuviškos šeimos ratelyje praleidus kelias valandas, palengva skirstantis į namus, lydėję Išganytojo atėjimo į šį pasaulį džiugaus laukimo šventė – Kalėdos!

p.palys

Viešpaties Atsimainymo parapijos žinios

Už a.a. Stellą Grišką, sulaukusią 92 m. amžiaus, laidotuvių mišios buvo aukotos 2002 m. gruodžio 28 d. 9:30 v. r. Palaidota Cypress Hills kapinėse. Nuliūdime liko sūnėnai Stasys Lukoševičius ir Albinas Lukoševičius.

Lietuviškos mišios yra aukojamos kiekvieną sekmadienį 11:30 val. ryto.

SKELBIMAI

Lietuvių Fondo prašymai jau gaunami LF raštinėje. Prašymų formos turi būti teisingai užpildytos, įteikiamos asmeniškai arba grąžinamos paštu iki kovo 15 d. 2003 m. Studentų stipendijų gavimo reikalu prašymų formos turi būti įteikiamos ar grąžinamos paštu iki balandžio 15 d. Lithuanian Foundation, Inc 14911 127th Street, Lemont, IL 60439; tel.: 630-257-1616

Ieškomas pirkti namas New Jersey, vienos ar dviejų šeimų, gali būti neatremontuotas (needs t.l.c.) Perka šeima, ne agentūra. Skambinti dieną tel.: (718) 827-1350; vakare tel.: (718) 827-5833.

Bendros Kūčios Apreiškimo parapijoje. Pasirengę uždegti žvakes ant stalų (iš k.): Vladas Sidas, Ramutė Žukaitė ir Juozas Rudis nuotr. G. Kumpikaitės

Knygos - geriausia dovana

"Darbininko" administracija skelbia knygų išpardavimą, kuris tęsis visus 2003-uosius metus. Knygos yra išparduodamos labai žemomis kainomis. Prašome visų skaitytojų pasinaudoti tuo išpardavimu, jei ne dabar, tai ateityje.

Lietuvių-anglų kalbų žodynas. B. Piesarskas, B. Svecevičius. 512 psl., kietais viršeliais. Turi apie 27,000 žodžių. Kaina 15 dol. ir 1 dol. persiuntimui. Dabar nupiginta kaina - 10 dol. su persiuntimu.

Anglų-lietuvių kalbų žodynas. V. Baravykas. 590 psl., kietais viršeliais. Turi apie 30,000 žodžių. Kaina 15 dol. ir 1 dol. persiuntimui. Dabar nupiginta kaina - 10 dol. su persiuntimu.

Lithuanian Cookery. Autorė Izabelė Sinkevičiūtė. 1993 m. išleista

5-ji laida šios populiariausios lietuviškų valgių virimo knygos anglų kalba. Nupiginta kaina - 15 dol. su persiuntimu.

Knygos gaunamos rašant:
Darbininkas-Administr.
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207
arba skambinant administracijai
tel.: 718-827-1351.

Laukiame Jūsų,
mili skaitytojai, nuomonių,
patarimų ir pasiūlymų
"Darbininkul":
tel.: 718-827-1351
fax: 718-827-2046
e-mail:
darbininkas@hotmail.com

N.

KUN. DR. A. PAŠKAUS
KNYGA

Šiais metais pasirodė nauja kun. Dr. Antano Paškaus knyga:

"Žvilgsnis į pasaulėžiūrinę aplinką, šventovę, save".

Tarp kitų dalykų knygoje analizuojama asmens savivertė, jos iškraipos bei psichologiniai jų ištaišymo būdai. Knyga turi 294 psl. Kaina 8 dol., įskaitant persiuntimą.

Knyga gaunama: "Darbininko" administracijoje:

341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207, tel. (718) 827-1351.

SKELBIMAI

Butai pensininkams, modernūs, erdvūs, lietuviškoje aplinkoje, Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų globoje. Pasinaudokite šia proga, kreipkitės *Vila Maria, P.O. Box 155, Thompson, CT 06277.*

SOCIETY OF FRANCISCAN FATHERS OF GREENE, ME

DARBININKAS

341 Highland Blvd.

Brooklyn, NY 11207-1999

RETURN SERVICE REQUESTED

Non-Profit Org.

U. S. Postage

PAID

BROOKLYN, N.Y.

Permit NO 5417